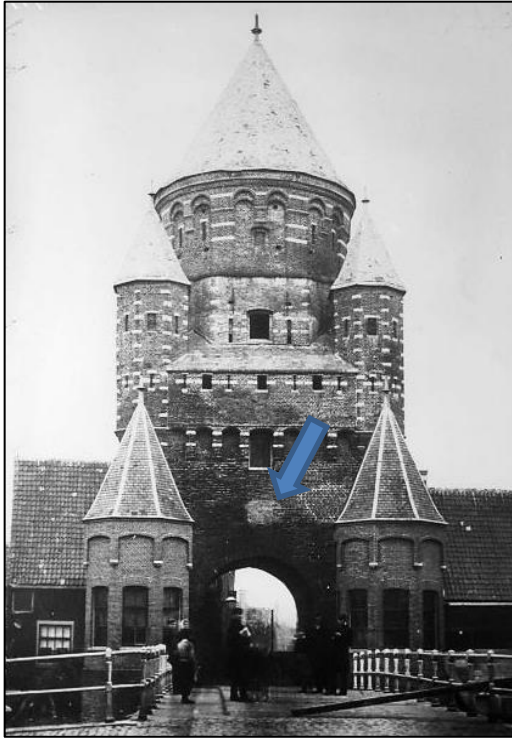

Voorhoutstraat 20

Het Wapen van Haarlem

Begin 15de eeuw was Haarlem omgeven door een stadsmuur met poorten en torens. Tijdens het beleg van Haarlem in 1572-1573 zijn alle poorten, op één na, door de Spanjaarden vernield of sterk beschadigd. In de twintig jaar daarna werden de poorten hersteld en verbouwd. Haarlem beschikte gelukkig over knappe stadsmetselaars.

De schilder Maerten van Heemskerck (1498-1574) werd al voor het beleg ingeschakeld om een ontwerp te maken voor een nieuwe Kleine Houtpoort bij de brug over de stadsgracht aan de Kleine Houtweg / Kleine Houtstraat.

Hij ontwierp een monumentaal gebouw van drie verdiepingen met op de vier hoeken achtkantige torens. De poort was versierd met twee gevelstenen: het *Wapen van Holland* en het *Wapen van Haarlem*. De poort werd in 1571 gebouwd, een jaar voor het beleg.

Helaas is de indrukwekkende poort in 1873 op last van de gemeenteraad gesloopt. De reden was dat ze de ontwikkeling van de Kleine Houtstraat in de weg stond. Van de poort resteert alleen de windvaan en de twee gevelstenen.

De windvaan is geplaatst op het torentje van het voormalige Doopsgezinde Weeshuis aan de Kleine Houtweg, tegenwoordig rijksarchief en het cultureel centrum Hart.

De gevelstenen zijn weesstenen geworden en zelfs van elkaar gescheiden. De één is opgenomen in de achtermuur van het Frans Hals Museum aan de kant van het Klein Heiligland. De andere is te zien aan de Voorhoutstraat in de gevel van het voormalige Jac. Van Looy Museum. Deze steen heeft in 2023 namens de eigenaar Ymere een (kleine) opknapbeurt gekregen welke is uitgevoerd door Tobias Snoep. Dat dat hard nodig was blijkt wel uit de naast staande foto's van dezelfde steen van voor en na de behandeling. Het is een hele verbetering.

Meer bijzonderheden zijn te vinden in het boek Gevelstenen van Haarlem geschreven door Peter van Graafeiland en Theo Bottelier. Peter van Graafeiland is bezig een vernieuwde versie voor te bereiden.

Bron: Jaarboek 2017 en 2018 Historische Vereniging Haerlem – Nieuws over gevelstenen - Martin Busker
De Historische Schoonheid van Haarlem – J.M. Sterck - Proot